

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2005-152-0422
Dok.: MHH40261

Besvarelse af spørgsmål nr. S 823 fra medlem af Folketinget Christine Antorini (S).

Spørgsmål:

”Med hvilken begrundelse har Justitsministeriet lagt til grund, at de for Christiania værende juridiske problemstillinger vedrørende

- hævd,
- opsigelsesfrister for rammeaftaler,
- adskillelsen af de kollektive og indadvendte rettigheder,
- retsvirkninger ved et eventuelt sagsanlæg, bl.a. for så vidt angår ops. virkning

er af mindre juridisk relevans, og har Justitsministeriet medtaget det af Kammeradvokaten udarbejdede hemmelige notat af 7. november 2003 i denne vurdering?”

Svar:

1. Ved brev af 27. maj 2005 ansøgte advokat Lulla Forchhammer om tilskud fra Justitsministeriet til oprettelse af et rettighedssekretariat på Christiania, der skulle bistå beboerne på Christiania med at indgive anmeldelse til Slots- og Ejendomsstyrelsen af deres individuelle brugsrettigheder til bygninger og/eller arealer på Christiania, jf. herved lov nr. 431 af 9. juni 2004 om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet.

Advokat Lulla Forchhammer oplyste i den forbindelse, at rettighedssekretariatet var oprettet på initiativ af Christianias advokater sammen med Christianias forhandlingsgruppe med henblik på at sikre en smidig og overskuelig anmeldelsesproces.

Advokat Lulla Forchhammer oplyste endvidere, at formålet med oprettelsen af rettighedssekretariatet var at sikre en ensartet, objektiv og forsvarlig rådgivning, som i videst muligt omfang skulle sikre den enkeltes retssikkerhed i henhold til loven og krav i forhold til staten.

Endelig oplyste advokat Lulla Forchhammer, at Christianias advokater i samarbejde med Slots- og Ejendomsstyrelsen skulle varetage den juridiske og praktiske skoling af sekretariatet og udarbejde dokumenter og informationsmateriale til brug for anmeldelserne. På baggrund af et opstil-

let budget var det økonomiske behov til etablering af rettighedssekretariatet anslået til 398.000 kr.

Ved brev af 1. juni 2005 meddelte Justitsministeriet, at Justitsministeriet ikke kunne imødekomme ansøgningen om tilskud til rettighedssekretariatet.

Justitsministeriet redegjorde i den forbindelse for ministeriets praksis med hensyn til godkendelse af retshjælpsinstitutioner som tilskudsberettigede. Retningslinierne for godkendelse af retshjælpsinstitutioner er nærmere beskrevet i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. S 822 fra samme spørger, hvortil der henvises.

Det er efter Justitsministeriets administrative praksis en betingelse for at få tilskud, at retshjælpen mindst dækker de personer og sagsområder, som er omfattet af ordningen med offentlig retshjælp ved advokater, ligesom retshjælpen som udgangspunkt skal have mindst samme omfang som denne ordning.

Justitsministeriet anførte i afgørelsen af 1. juni 2005 endvidere, at ministeriet i almindelighed er meget tilbageholdende med af offentlige midler at yde tilskud til retshjælpsordninger med begrænsede formål. Det skyldes, at der efter Justitsministeriets opfattelse bør lægges vægt på, at de midler, der er til rådighed for retshjælp, kommer flest muligt til gavn.

Justitsministeriet fandt på baggrund af advokat Lulla Forchhammers oplysninger om rettighedssekretariatet ikke, at der i sagen var grundlag for at fravige udgangspunktet i den administrative praksis på området. Justitsministeriet lagde i den forbindelse afgørende vægt på, at såvel den personkreds, som ordningen rettede sig imod, som det sagsområde, der skulle vejledes om, var for begrænset.

Ved brev af 25. august 2005 anmodede advokat Knud Foldschack Justitsministeriet om at genoverveje sin afgørelse af 1. juni 2005. Advokat Knud Foldschack anførte i den forbindelse bl.a., at den retshjælp, som der ved brev af 27. maj 2005 blev søgt om tilskud til, i mellemtiden var blevet ydet. På den baggrund anmodede han om Justitsministeriets stillingtagen til, hvorvidt ministeriet fandt det formålstjenstligt at behandle ansøgningerne i samlet regi, eller alternativt om det blev foretrukket, at ansøgningerne fremsendtes til Københavns Byret med henblik på en individuel behandling.

Advokat Knud Foldschack anførte endvidere, at det var hans opfattelse, at 820 personer var et overordentligt stort antal personer, samt at den aktuelle problemstilling på Christiania var at betragte som et omfattende uafklaret juridisk problemkompleks af særdeles indgribende karakter i forhold til christianitternes grundlæggende livsvilkår.

Endelig henviste advokat Knud Foldschack til, at det af et notat fra Kammeradvokaten fremgik, at der kan rejses berettiget tvivl om en del af de juridiske problemstillinger, som sagen giver anledning til. Advokat Knud Foldschack anmodede derfor Justitsministeriet om at revurdere sagen bl.a. på baggrund af omfanget af personer, som havde modtaget retshjælpen, sagens alvorlige og indgribende karakter i forhold til 802 borgere og sagens principielle karakter i øvrigt.

Under sagens behandling blev det telefonisk oplyst, at advokat Knud Foldschacks henvendelse af 25. august 2005 skulle forstås som en anmodning om, at Justitsministeriet genovervejede sin afgørelse af 1. juni 2005, og ikke som en anmodning om tilskud til det fremtidige arbejde i sagen.

Efter en fornyet gennemgang af sagen meddelte Justitsministeriet ved brev af 6. oktober 2005, at ministeriet kunne henholde sig til sin afgørelse af 1. juni 2005.

Justitsministeriet fandt således fortsat ikke, at der i sagen var grundlag for at fravige udgangspunktet i den administrative praksis på området. Justitsministeriet lagde i den forbindelse fortsat vægt på, at retlighedssekretariatets retshjælp var ydet til en nærmere afgrænset og forholdsvis begrænset personkreds, og at det sagsområde, som der var – og ville blive – vejledt om, var ganske begrænset.

Endelig oplyste Justitsministeriet, at afgørelsen af, hvorvidt der kan ydes retshjælp efter bekendtgørelse nr. 1140 af 13. december 2002 om offentlig retshjælp ved advokater, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1048 af 1. november 2004 (retshjælpsbekendtgørelsen), træffes af dommeren i den retskreds, hvor advokaten har hovedkontor, jf. retshjælpsbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Justitsministeriet havde således ikke mulighed for at behandle christianitternes ansøgninger om at modtage retshjælp ved en advokat i medfør af reglerne i retshjælpsbekendtgørelsen.

2. I Justitsministeriets grundlag for afgørelserne af 1. juni og 6. oktober 2005 indgår alene de oplysninger, som ministeriet har modtaget fra advokat Lulla Forchhammer og advokat Knud Foldschack i forbindelse med ansøgningerne om retshjælpstilskud. Justitsministeriet har således ikke inddraget notater fra Kammeradvokaten eller andre i vurderingen af sagen og i grundlaget for de trufne afgørelser.